

BOSNA I HERCEGOVINA

Brčko distrikt BiH

SKUPŠTINA

BRČKO DISTRIKTA BiH

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Брчко дистрикт БиХ

СКУПШТИНА

БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ

*Младена Маглова 2, 76100 Брчко дистрикт БиХ, телефон и факс:
049/215-516*

Младена Маглова 2, 76100 Брчко дистрикт БиХ, тел. и факс: 049/215-516

Na temelju članka 22 Statuta Brčko distrikta BiH - pročišćeni tekst (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 2/10), članka 5 stavka 1 Zakona o koncesijama Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 41/06, 19/07 i 2/08), članka 64 Poslovnika o radu Skupštine Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 17/08 i 20/10), i Prijedloga gradonačelnika broj: 48-13-003663/10 od 9. 2. 2011. godine, Skupština Brčko distrikta Bosne i Hercegovine na 41. redovitoj sjednici održanoj 23. veljače 2011. godine, donosi

ODLUKU

O USVAJANJU POLITIKE DODJELE KONCESIJA U BRČKO DISTRIKTU BiH

Članak 1

Usvaja se Politika dodjele koncesija u Brčko distriktu BiH.

Članak 2

Sastavni dio ove odluke je Politika dodjele koncesija u Brčko distriktu BiH broj: 01-02-360/11-1 od 23. veljače 2011. godine.

Članak 3

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH.

Broj: 01-02-360/11

Brčko, 23. veljače 2011. godine

**PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE BRČKO DISTRIKTA BiH**

Esad Atić

Dostavljeno:

1. Predsjedniku
2. Dopredsjedniku
3. Gradonačelniku
4. Odjelu za gospodarski razvitak, šport i kulturu
5. Direkciji za financije
6. Uredu za upravljanje javnom imovinom
7. Sektoru za koordinaciju politika i opće poslove
- Odsjeku za opće poslove
8. Pismohrani

POLITIKA DODJELE KONCESIJA U BRČKO DISTRIKTU BiH

Politika iz oblasti koncesija bit će usmjerena na to da se svi prirodni resursi i objekti infrastrukture stave u funkciju ekonomskog razvitka i optimalno rabe.

Sukladno članku 5 Zakona o koncesijama (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 41/06, 19/07 i 2/08) Vlada Brčko distrikta BiH pripremila je prijedlog dokumenta o politici dodjele koncesija u kojem se daje opis gospodarskih sektora i industrijskih oblasti koje se mogu, u vidu koncesije, delegirati i ustupiti tuzemnim i stranim pravnim osobama, elemente koncesijske politike, kao i mjere za realizaciju Zakona o koncesijama.

Imajući u vidu ograničenost vlastitih izvora financiranja, razvitka gospodarskog i infrastrukturnog kompleksa, te polazeći od fundamentalnih opredjeljenja u društvu za vlasničkom transformacijom i razvitkom na tržišnim osnovama, u Brčko distriktu BiH (u daljnjem tekstu: Distrikt) potrebno je ubrzati proces koncesionarstva kako bi se brže privukao strani i angažirao tuzemni kapital.

Zakon o koncesijama uspostavlja veoma složen pravni sustav komercijalnog iskorištavanja javnih dobara i zakonom reguliranih aktivnosti, vezanih za dodjelu koncesija.

Odredbe Zakona o koncesijama daju pravnu osnovu za realizaciju davanja koncesija u praksi.

Zakon je sustav koncesija označio kao jedan od oblika privatnih, stranih ili tuzemnih ulaganja i stvorio mu pretpostavke da rezultira značajnim, pozitivnim učincima za Distrikt.

Budući da je davanje koncesija jedan od posebno pogodnih oblika investiranja stranog kapitala u tuzemnu ekonomiju, očekuje se da će se koncesijskim davanjima u Brčko distriktu BiH osigurati:

1. povećanje društvenog bruto proizvoda - koncesijska ulaganja, u pravilu podrazumijevaju krupnije investicijske zahvate na temelju kojih dolazi do značajnijeg porasta društvenog bruto proizvoda;
2. povećanje razine zaposlenosti - što se ostvaruje novim investicijama, a čija realizacija podrazumijeva zapošljavanje nove radne snage;
3. orijentaciju na uporabu obnovljivih prirodnih resursa i racionalnu uporabu neobnovljivih prirodnih resursa, a u funkciji općedruštvenog razvitka i napretka Brčko distrikta BiH;
4. transfer suvremenih tehnologija i znanja - koncesijska ulaganja realiziraju se, u pravilu, uz primjenu najmodernijih tehničko-tehnoloških dostignuća, čime se ostvaruje uspješan transfer tehnologija i znanja;
5. povećanje izvoza i pristup novim tržištima - posebno kada se koncesijska ulaganja ostvaruju u gospodarskim djelatnostima čiji se proizvodi mogu uspješno realizirati na stranim tržištima, kao i kada se stvaraju uvjeti za bolju povezanost tuzemnih gospodarskih subjekata sa zemljama iz okruženja;

6. supstituciju i/ili smanjenje uvoza - što je posebno slučaj kada se koncesija realizira u proizvodnji dobara koja su deficitarna na tuzemnom tržištu;
7. stabiliziranje javnog sektora - što se ogleda u povećanju fiskalnih i parafiskalnih prihoda, a što je logična posljedica, tj. rezultat svakog koncesijskog investiranja;
8. uvođenje i jačanje konkurencije - s novim investicijama, posebno onim u proizvodnim kapacitetima, javljaju se novi subjekti ponude, što doprinosi jačanju konkurencije na tuzemnom tržištu;
9. povećanje kvalitete i asortimana proizvoda i usluga - uvođenjem suvremenih tehnologija, uz modernizaciju proizvodnih kapaciteta, te jačanjem konkurencije na tržištu, koncesijska ulaganja značajno doprinose povećanju kvalitete i proširenju asortimana proizvoda i usluga;
10. povećanje kreditnog ugleda Distrikta kod međunarodnih razvojnih i investicijskih finansijskih institucija. Izuzev što doprinose stabilizaciji javnog sektora (proračuna) povećanjem fiskalnih i drugih prihoda, te time što podrazumijevaju izravno investiranje stranog kapitala u tuzemno gospodarstvo, koncesijska ulaganja neizravno doprinose podizanju kreditno-financijskog ugleda;
11. zapošljavanje tuzemnih proizvodnih kapaciteta, i to na temelju angažiranja pojedinih proizvodno-uslužnih subjekata i kupovine sirovina i drugih dobara na tuzemnom tržištu;
12. povećanje operativne učinkovitosti uloge menadžmenta u gospodarenju - što je posebno bitno u suvremenim uvjetima gospodarenja na svjetskom tržištu, pri čemu uloga menadžmenta postaje sve značajnija;
13. uvođenje međunarodnih standarda u poslovanju po modelima razvijenih zemalja - a što se može uzeti kao jedan od nezaobilaznih preduvjeta za uspješan prodor na međunarodno tržište.

Izuzev spomenutih, po osnovi koncesijskih davanja moguće je ostvariti i druge ciljeve i interese ekonomskog razvitka Brčko distrikta BiH i njegovog općedruštvenog napretka.

1. PREDMET KONCESIJE

Na temelju članka 7 Zakona o koncesijama (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 41/06, 19/07 i 2/08), predmet koncesije prema odredbama Zakona može biti:

- 1. izgradnja, dogradnja i uporaba ili uporaba:**
 - cesta i pripadajućih infrastrukturnih objekata,
 - željezničkih pruga, plovnih kanala i luka,

- aerodroma;
- 2. uporaba vodotijeka i drugih voda;
- 3. izgradnja energetskih objekata, alternativna proizvodnja električne energije (solarna energija, energija vjetra i dr.);
- 4. izgradnja i/ili uporaba hidroakumulacija, izuzev prijenosa električne energije;
- 5. istraživanje i/ili uporaba energetskih i drugih mineralnih sirovina;
- 6. istraživanje i/ili uporaba sirove nafte i zemnog plina;
- 7. uporaba građevinskog zemljišta;
- 8. lov i ribolov;
- 9. izgradnja, uporaba i upravljanje cjevovodnim transportom nafte i plina i skladištenje u cjevovodnim terminalima;
- 10. poštanske i telekomunikacijske usluge, izuzev zajedničkih i međunarodnih komunikacija iz članka III1(h) Ustava Bosne i Hercegovine;
- 11. putnički i teretni željeznički promet;
- 12. javni linijski prijevoz osoba;
- 13. uporaba ljekovitih, termalnih i mineralnih voda;
- 14. istraživanje i/ili uporaba nemetalnih mineralnih sirovina, uključujući sve sekundarne mineralne sirovine utvrđene posebnim zakonom;
- 15. hidromelioracijski sustavi i sustavi za vađenje materijala iz vodotijeka i vodnih površina;
- 16. uređivanje i/ili korištenje korita, obala rijeka i jezera;
- 17. uporaba poljoprivrednog zemljišta;
- 18. hoteli i ostali turistički objekti;
- 19. prostori i objekti prirodnog i građevinskog naslijeđa.

1.1. IZGRADNJA, DOGRADNJA I UPORABA ILI SAMO UPORABA ŽELJEZNIČKIH PRUGA, CESTOVNIH SMJEROVA, PLOVNIH KANALA, LUKA I AERODROMA

Pod pojmom prometne infrastrukture podrazumijeva se cestovna, željeznička, zračna i infrastruktura vodnog prometa.

Značaj infrastrukture izražen je kroz veliki intenzitet investicija, dug rok izgradnje i povrata uloženi sredstava. Politikom izgradnje i modernizacije prometnog sustava omogućava se zadovoljenje prometnih potreba gospodarstva i stanovništva uz što je moguće niže troškove i što veću kvalitetu usluga (u pogledu brzine, sigurnosti, učinkovitosti, komfora).

Prometni položaj i prometne mogućnosti Brčko distrikta BiH su veoma povoljne. Blizina međunarodnih cesta Beograd-Zagreb i autoceste Vc, dva magistralna cestovna smjera koji prolaze kroz Distrikt M18 sjever-jug i M14.1 istok-zapad, dvije regionalne ceste R460 i R458, željeznička pruga Vinkovci-Tuzla, te plovna rijeka Sava s lukom daju mogućnosti razvijanja multimodalnog prometa, što je veoma povoljno za razvitak gospodarstva. Pružaju se mogućnosti za izgradnju regionalnog robno-transportnog središta visokog kapaciteta.

Problemi su u dotrajalosti ove prometne infrastrukture, te su potrebni značajni zahvati modernizacije i rekonstrukcije. Potrebna je rekonstrukcija postojećih prometnica, posebno u dijelu ispravljanja oštih krivina. Izrazita je potreba rješenja daljinskog prometa kroz grad, kao i rješavanje problema prometa u mirovanju.

Potrebna je kompletna rekonstrukcija i modernizacija željeznice. Pruge su neelektrificirane, maksimalna dopuštena brzina je 50 km/h, pružne komunikacije su nedostatan povezane u regiji i šire. Često se čuju i konstatacije o marginalnoj ulozi željeznice u transportu, što otvara pitanje svrsishodnosti rekonstrukcije i modernizacije.

Posebna teškoća je s mrežom industrijskih kolosijeka koji povezuju Luku i industrijske zone u gradu. Problem je sa istovarnim depoom koji se nalazi skoro u samom središtu grada.

Jeftin vodni promet u vremenu rasta cijena energije može biti od velikog značaja za ekonomski razvitak Distrikta. Loše pristupne željezničke i cestovne komunikacije, tehnički loša i kapacitetom nedostatan pretovarna mehanizacija, nedostatan skladišni prostor, te kratak plovni period rijeke Save značajna su ograničenja koja ne dopuštaju da se ovaj prirodni potencijal dovoljno ekonomski iskoristi.

U svrhu unapređenja željezničkog i cestovnog prometa nužno je realizirati studiju o premještanju industrijskog kolosijeka iz grada, izraditi i realizirati projekte za rekonstrukciju i modernizaciju željezničke i cestovne mreže i zaobilaznice oko grada, a sve sukladno Zakonu o koncesijama, prema kojem se koncesijom stječu prava gospodarske uporabe ovih resursa za koja je zakonom određeno da su dobra od interesa za Distrikt i sl.

Definiranjem zračnog prometa, kao ekonomski najskupljeg vida transporta, Brčko distrikt BiH za sada nema realnih potreba za njim, u pravom smislu. Najbliži komercijalni aerodrom je u Tuzli, kome pretežno gravitiraju sve potencijalne potrebe za avioprijevozom. Posljednjih godina javila se ideja i inicijativa izgradnje malog aerodroma gospodarsko-športskog karaktera na teritoriju Brčko distrikta BiH. Budućim projektima može se planirati izgradnja aerodroma i uvođenje zračnog prometa, koji bi dodatno upotpunio prometnu infrastrukturu. Za zračni promet su prihvatljiviji modeli financiranja kao i kod ostalih vidova prometa.

Za izgradnju ove infrastrukture, koja podrazumijeva cestovnu mrežu, željezničku mrežu, plovnost Savom, luke kao i prateće objekte i suprastrukturu po prihvaćenim standardima EU, Brčko distriktu Bosne i Hercegovine bit će potrebna značajna financijska sredstva. Sa stanovišta koncesija i privatnih investicija, financiranja ovakvih projekata veoma su zahtjevna jer je dugo razdoblje povrata sredstava uz rizike u predviđanjima prometnih tijekova. Zato je, izuzev BOT (Build-Operate-Transfer) modela, za ovakva financiranja pogodan model, tzv. javno-privatnog partnerstva (PPP2 Public Private Partnership).

1.2. VODNI TRANSPORT I INFRASTRUKTURA

Prioriteti u ovoj oblasti su rekonstrukcija ili premještanje Luke i pročišćavanje korita rijeke Save na način da se:

1. izradi studija rekonstrukcije ili premještanja Luke,
2. izradi studija o izgradnji robno-transportnog središta,
3. pristupi pročišćavanju korita rijeke Save,
4. izradi studija o mogućnostima ostvarenja Luke kao javne korporacije.

1.3. UPORABA VODOTIJEKA I DRUGIH VODA

Bitni problem ovoga područja su pojave visokih poplavnih voda i to: vanjske vode (vode rijeke Save), brdske vode (s planina Majevice i Trebave) i vlastite vode (padalinske, podvirne i podzemne). Sa stanovišta hidrografije, područje Brčko distrikta BiH se može podijeliti na tri oblasti koje zajedno čine cjelinu definiranu kao hidromelioracijski sustav i to:

- Sliv rijeka Tinje-Brke, u središnjem zapadnom dijelu;
- Objeda, na sjeveru i
- Lukavca, na istoku Brčko distrikta BiH.

Jedino je hidromelioracijski sustav Objeda detaljno razrađen i pronađena su rješenja za aktualne probleme u svezi s poplavama. Kod ostala dva hidromelioracijska sustava situacija nije u potpunosti riješena i nužno je uraditi projekte i predložena rješenja realizirati u praksi.

Voda predstavlja značajan prirodni resurs u Distriktu, ali u oblasti uporabe vodotijeka i drugih voda javljaju se mnogi problemi koje je moguće u većoj mjeri riješiti kroz koncesijsko angažiranje i ulaganje kako tuzemnih, tako i stranih investitora.

To se u prvom redu odnosi na:

- višenamjensku uporabu voda;
- obranu od štetnog djelovanja voda;
- zaštitu poljoprivrednog zemljišta;
- dugoročnu vodoopskrbu stanovništva;
- gradnju i rekonstrukciju sustava za pročišćavanje otpadnih voda i kanalizacijskih sustava;
- kolekciju i pročišćavanje gradskog tekućeg otpada;
- izradu sustava za navodnjavanje;
- uporabu geotermalnih voda za grijanje, liječenje i turizam;
- proizvodnju hrane u vodi.

U svrhu poboljšanja iskorištenosti vodnih potencijala Distrikta, nužno je zakonski regulirati koncesije na vodama i javnom vodnom dobru sukladno Zakonu o koncesijama, prema kojem se koncesijom stječu prava gospodarske uporabe prirodnih bogatstava i drugih dobara za koja je zakonom određeno da su dobra od

interesa za Distrikt ili se povjerava obavljanje određene djelatnosti od javnog interesa kao što su komunalne djelatnosti i sl.

Zakonom o vodama Republike Srpske, koji je na snazi na području Brčko distrikta BiH po nalogu supervizora (Službeni glasnik RS, broj 10/98), koncesije u oblasti voda mogu se dati za sljedeće djelatnosti:

1. zahvaćanje vode za potrebe vodoopskrbe,
2. uporaba vode za proizvodnju električne energije,
3. zahvaćanje mineralnih i termalnih voda,
4. zahvaćanje vode za navodnjavanje,
5. uređenje plovnih putova,
6. građenje riječnih luka (pristaništa),
7. uzgoj ribe u zatvorenim i otvorenim vodotocima,
8. uporaba vodnih površina za športske i rekreacijske namjene s podizanjem objekata,
9. vađenje šljunka i pijeska.

1.4. KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

Stanje komunalne infrastrukture i njezina uređenost jedan je od osnovnih elemenata kojim se određuje kvaliteta života na području Brčko distrikta BiH.

Poseban problem su nova gradska i prigradska naselja, izgrađena bez vodovodne i kanalizacijske infrastrukture, a ovaj problem je nemoguće riješiti bez velikih finansijskih ulaganja. Problem su nepostojanje sustava integralnog upravljanja otpadom i otpadnim vodama, nepostojanje ili nepoštivanje propisa koji se odnose na prevenciju svih oblika onečišćenja životnog okoliša.

Prioriteti u ovoj oblasti su:

Izgradnja kapaciteta za opskrbljivanje vodom putem:

1. izgradnje distributivnog cjevovoda od „Tvornice vode“,
2. rekonstrukcije i zamjene vodovodne mreže gradskog vodovodnog sustava,
3. izgradnje i proširenja sustava za vodoopskrbu u MZ;

Izgradnja sustava za zbrinjavanje otpadnih i padalinskih voda kroz:

1. projektiranje sustava za kanaliziranje i pročišćavanje otpadnih voda,
2. izgradnju postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda,
3. rekonstrukciju fekalnih i padalinskih kanalizacija,
4. izgradnju i proširenje kanalizacijskih sustava u MZ;

Izgradnja sustava za zbrinjavanje i upravljanje otpadom:

1. projektiranje središta za zbrinjavanje i upravljanje otpadom,
2. izgradnja središta za zbrinjavanje i upravljanje otpadom.

1.5. KONCESIJE U MINERALNO-SIROVINSKOM KOMPLEKSU

Politika uporabe mineralnih resursa polazi od realnog stanja sirovinske baze. Sve sirovine sukladno s klasičnim klasifikacijama izdvajaju se u:

- metalne;
- nemetalne i prirodne građevinske materijale;
- energetske sirovine (ugljen, nafta, prirodni plin i posebno tople/termalne i termomineralne vode);
- hidroresurse (pitke podzemne vode i različite vrste mineralnih voda).

U oblasti mineralnih sirovina koncesijska politika mora biti usmjerena na sljedeće:

- punu zaštitu državnih interesa (javnog interesa), izraženih kroz ekonomske, ekološke i socijalne učinke prihvatljive za državu i njezino stanovništvo;
- otvaranje rudnika koji mogu s malim sredstvima pokrenuti proizvodnju i stvoriti povoljne ekonomske učinke posebno kroz dodatno zapošljavanje (ovdje prednost imaju mali rudnici, što je i svjetska koncepcija);
- da se davanjem koncesija za istraživanje poveća ukupni sustav geološke istraženosti Distrikta i proširi postojeća mineralno-sirovinska baza.

Koncesije u mineralno-sirovinskom kompleksu

Polazni dokument za dodjelu koncesije u mineralno-sirovinskom kompleksu je predstudija, odnosno studija ekonomske opravdanosti.

U suvremenim uvjetima za svaku koncesiju u mineralno-sirovinskom kompleksu bitni su sljedeći elementi:

Predmet koncesije (licencije) prema vrsti aktivnosti može biti različit pa tako postoje:

1. Koncesije za prospekciju/rekognosciranje;
2. Koncesije za istraživanje mineralnih sirovina;
3. Licencije za istraživanje mineralnih sirovina;
4. Koncesije za prospekciju i istraživanje;
5. Koncesije za eksploataciju mineralnih sirovina:
 - 5.1. eksploatacija geogenih mineralnih sirovina;
 - 5.2. eksploatacija tehnogenih mineralnih sirovina i
6. Ostale koncesije:
 - 6.1. Koncesije za izgradnju postrojenja za PMS (priprema mineralnih sirovina);
 - 6.2. Koncesije za izgradnju rafinerija za naftu;
 - 6.3. Koncesije za izgradnju naftovoda, plinovoda i cjevovoda za druge mineralne sirovine;
 - 6.4. Koncesije za skladištenje tekućine i plinova;
 - 6.5. Koncesije za skladištenje otpadaka.

U oblasti geoloških istraživanja, koncesije/licencije se daju prije svega za prospekciju, za istraživanja ili zajednička koncesija za jedno i drugo.

1) Koncesije za prospekciju

- Omogućavaju prethodno proučavanje terena primjenom različitih geoloških, geokemijskih i geofizičkih metoda uključujući i prospekcijsko bušenje;
- Koncesija obuhvaća relativno velike prostore;
- Vrijeme važenja koncesije obično je 3 godine s mogućnošću produženja;

- Dobivanje ovakvih koncesija zahtijeva prethodno usuglašavanje programa rada s odgovarajućim državnim programima i tijelima;
- Dobivanje koncesija je uvjetovano jednokratnim plaćanjem, naknadom koja ovisi od veličine površine;
- Ova koncesija daje pravo prvenstva za dobivanje iduće koncesije za istraživanje.

2) Koncesije za prospekciju i istraživanje

Može se dati ovakav vid zajedničke koncesije (koncesija za prospekciju i istraživanja) koja sadrži sljedeće elemente:

- a) veličina površine (maks. 800 ha po jednoj koncesiji) na kojoj se obavljaju aktivnosti;
- b) vrsta mineralne sirovine na koju se koncesija odnosi;
- c) opseg i tip radova koji se realiziraju;
- d) rok važenja: 3 godine s mogućnošću produženja za još 3 godine;
- e) uvjeti koji se moraju osigurati u okviru uporabe koncesija; opća sigurnost, zaštita životnog okoliša, osiguravanje određene točnosti, geoloških istraživanja, način i rok predaje geološkog izvješća državnom tijelu; i sprječavanje šteta i njihova eventualna naknada.

3) Koncesije (licencije) za istraživanje i eksploataciju

- Ove koncesije su u najvećem broju zemalja dio svakog nacionalnog zakona o mineralnim sirovinama (rudarskog, geološkog i sl.);
- Licencije za istraživanje su isključiva prava u okviru određenog teritorija i nose sigurnost da ako je istraživanje uspješno, nositelj licencije ima pravo prvenstva u dobivanju zakupa/koncesije za eksploataciju;
- Koncesija/licencija se dobiva na bazi jednokratnog plaćanja naknade koja ovisi od veličine površine, a može se naplaćivati i periodični porez na zemljište;
- U dokumentu o licenci/koncesiji utvrđeno je vrijeme trajanja zakupa, a zahtijeva se određen opseg radova u novčanom iznosu koji se mora realizirati u određenom roku;
- Eksploatacija je najčešći oblik koncesija u mineralnom sirovinskom kompleksu koji je najdetaljnije razrađen u odgovarajućem, prije svega u rudarskom i geološkom zakonu, pri čemu se radi o isključivim pravima koja mogu biti u obliku rudarskih prava («maining claims»), ili kao koncesije («concessions») pismeni ugovori s Vladom;
- Prava se obično mogu prenijeti na nove vlasnike i mogu biti tretirana kao privatno vlasništvo u transakcijama;
- Rok trajanja koncesija za eksploataciju je najčešće od 20 do 25 godina;
- Na ležištu obuhvaćenom koncesijom mora se realizirati minimalni opseg godišnje proizvodnje u odnosu na opseg istraženih rezervi;
- Prioritet za dobivanje koncesije za eksploataciju imaju pojedinci i poduzeća (privatna, državna i mješovita; tuzemna i inozemna) koja su vršila istraživanja ležišta ili gospodarski subjekti i drugi subjekti koji su financirali istraživanje ležišta;
- Zahtjevi za dobivanje koncesija za eksploataciju moraju sadržavati elemente propisane Zakonom o rudarstvu;
- Za koncesije za eksploataciju korisnih komponenti iz tehnogenih ležišta (odlagališta, jalovišta iz postrojenja za PMS, šljačišta, pepelišta i sl.) najčešće se moraju osigurati sljedeći elementi:

- a) utvrđivanje prostora na kojem je predviđena eksploatacija,
 - b) utvrđivanje tipa tehnogenog ležišta i njegova veličina i kvaliteta,
 - c) određivanje tehnologije ekstrakcije i njezin utjecaj na životni okoliš, posebno na kvalitetu podzemnih i površinskih voda,
 - d) utvrđivanje mjera zaštite koje sprječavaju ili minimiziraju onečišćenje životnog okoliša, kao i mjere za rekultivaciju terena.
- Od ostalih vrsta koncesija još su karakteristične one koje se daju za skladištenje goriva, kao i tekućih i čvrstih toksičnih otpadaka u stijenskim masama.

Za dobivanje takvih koncesija potrebno je osigurati:

- a) prikaz površine teritorija na kojem će biti skladišteni otpaci;
- b) određivanje dubine i tipa stijena, geoloških, hidrogeoloških i inženjersko-geoloških uvjeta skladištenja otpadaka;
- c) prikaz vrste otpadaka koje treba skladištiti i njihovih toksičnih karakteristika, kao i prikaz razloga zbog kojih se ovi otpaci ne mogu skladištiti na površini zemlje;
- d) prikaz utjecaja otpadaka na okolne stijene i vode;
- e) prikaz tehnologije skladištenja i modeli koji prikazuju neškodljivost skladištenja.

1.6. UPORABA GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA

Gradsko građevinsko zemljište se dodjeljuje putem javnog poziva, izuzev slučaja neposredne pogodbe predviđene zakonom.

Za dodijeljeno zemljište fizičke i pravne osobe plaćaju naknadu, i to naknadu koja se sastoji od tržišne cijene zemljišta.

Proces dodjele građevinskog zemljišta, određivanje visine naknade i praćenje naplate naknade pogodni su za sustav koncesija i koncesijskih ulaganja.

Naknada za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište, po svom karakteru je veoma bliska koncesijskoj naknadi, i obuhvaća tržišnu cijenu koja se u pravilu uplaćuje jednokratno.

Ova naknada se utvrđuje u ovisnosti od zona koje se definiraju na temelju: položaja zemljišta, stupnja opremljenosti zemljišta komunalnim objektima i instalacijama, prometne povezanosti, vrste i kapaciteta objekata za svakodnevno i periodično opskrbljivanje, stupnja pokrivenosti objektima za zdravstvenu zaštitu, školstvo, kulturu i dječju zaštitu, prirodnih i ekoloških uvjeta uporabe zemljišta, kao što su nagib terena, orijentacija, osunčanost, temperatura zraka, vjetrovi i onečišćenost zraka.

1.7. LOV I RIBOLOV

Predmet koncesije mogu biti gospodarska lovišta koja se dodjeljuju na koncesije sukladno zakonu. Inače gospodarska lovišta, odnosno gospodarski lov podrazumijeva bavljenje lovom radi stjecanja dobiti.

U gospodarskom lovištu se može dati na koncesiju planirani odstrel divljači sukladno lovnoj osnovi i obvezi održavanja i poboljšavanja kvalitete lovnih resursa koji se rabe.

1.8. JAVNI LINIJSKI PRIJEVOZ OSOBA

Javni linijski prijevoz osoba

Javni linijski prijevoz osoba koji se može dati pod koncesiju podrazumijeva:

- prijevoz osoba na međunarodnim linijama;
- prijevoz osoba na tuzemnim linijama;
- prijevoz osoba u lokalnom prometu.

Za prijevoz osoba na međunarodnim linijama, koncesija se može dodijeliti pravnoj osobi, ako je polazak ili odredište na teritoriju Distrikta. Ove koncesije treba dodjeljivati na kraće rokove, radi ostvarivanja konkurentnosti i bolje kvalitete usluga, na rok 5 - 8 godina.

1.9. UPORABA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Poljoprivredno zemljište je prvorazredno prirodno dobro jer osigurava hranu kao uvjet održanja života. Još je u devetnaestom stoljeću na Zapadu ostvareno rješenje po kojem je prirodno dobro ujedno i javno dobro. Prema tom rješenju prirodna kao javna dobra su predmet stalne društvene brige o njihovoj racionalnoj uporabi. To se posebno odnosi na poljoprivredno zemljište. Brojnim zakonskim rješenjima se obvezuju vlasnici poljoprivrednog zemljišta na njegovu racionalnu uporabu.

Krupan posjed i njegovo neprekidno uvećanje je osnova uspješnosti poljoprivrede na Zapadu. Jednim dijelom to se ostvaruje putem kooperacije u poljoprivredi i prehrambenoj industriji, a drugim dijelom država svojim zakonima i poticajnim mjerama potiče okrupnjavanje posjeda. Uglavnom se potiču i subvencioniraju robni proizvođači.

Zakoni o oporezivanju neobrađenog poljoprivrednog zemljišta, koji imaju svoju dugu tradiciju, snažno potiču okrupnjavanje poljoprivrednog posjeda. To je u zapadnim zemljama dovelo do veoma krupnog individualnog poljoprivrednog posjeda. U određenom broju zemalja (Slovenija, Austrija, Njemačka, Poljska, Francuska i dr.) to se potiče i Zakonom o nasljeđivanju, bilo da je to sastavni dio općeg zakona o nasljeđivanju ili se donose posebni zakoni o nasljeđivanju poljoprivrednih gospodarstava (Slovenija, Austrija i dr.). Rješenja su, uglavnom, takva da poljoprivredno gospodarstvo nasljeđuje samo onaj koji ostaje da se bavi poljoprivredom dok su mu ostali nasljednici dužni prodati svoje nasljedne dijelove.

S obzirom na izniman sitan posjed u poljoprivredi Brčko distrikta BiH i jako izraženu tendenciju njegovog bezgraničnog usitnjavanja, čak do razine koja je ispod mogućnosti njegove racionalne ekonomske uporabe stoje sve potrebe da se i u okviru ove politike pristupi ostvarenju rješenja koja će zaustaviti ovaj negativan trend. Iznimna potreba pokretanja procesa okrupnjavanja posjeda na jednoj strani, kao i vjerojatan ne mali otpor nameće potrebu postupnosti i opreznosti u rješavanju ovog značajnog problema. S obzirom da i zemlje našeg okruženja, a i skoro sve europske zemlje, dosta oštro oporezuju neobrađeno poljoprivredno zemljište, teško je naći razloge da se takav zakon ne donese i u Brčko distriktu BiH. Primjera za ugled ima dovoljno, a ostvareni pozitivni rezultati su nesporni.

Formiranje poljoprivrednih zadruga je preduvjet za opstanak malih poljoprivrednih posjeda, koji će kroz ovaj oblik organiziranja poljoprivredne proizvodnje pronaći svoju egzistenciju na području Brčko distrikta BiH. Ovaj oblik je pokazao dobre rezultate u mnogim razvijenim zemljama, tako da pozitivna iskustva možemo koristiti kako bi učinkovito iskoristili naše poljoprivredne potencijale.

Prehrambena industrija na Zapadu pribavlja poljoprivredne proizvode ili kupovinom s krupnog individualnog poljoprivrednog posjeda, što jamči nisku proizvodnu cijenu ili je sama industrija vlasnik krupnog poljoprivrednog posjeda na kojem ostvaruje vlastitu proizvodnju. Naš sitan poljoprivredni posjed sa skupom proizvodnjom nije povoljna osnova razvitka prehrambene industrije. Usto, naša prehrambena industrija, uglavnom, nema vlastite poljoprivredne površine. Jedna od mogućnosti da i kod nas prehrambena industrija dođe do vlastitih krupnih poljoprivrednih površina je u razvijanju korporativnog vlasništva.

Moguće je da vlasnici sitnih parcela, posebno oni koji ne obrađuju svoje poljoprivredno zemljište ulože to zemljište, kao svoj dionički ulog u određeni prehrambeni industrijski kapacitet. To bi dovelo do ubrzanog razvitka i poljoprivrede i prehrambene industrije što bi dalo mogućnosti da ti dioničari nađu zaposlenje u odnosnom industrijskom kapacitetu, uz istodobnu naplatu dividende po osnovi svog dioničkog uloga.

Da bi se stimulirao ovaj proces i pomoglo prehrambenoj industriji u savlađivanju početnih teškoća pokretanja proizvodnje moguće je da ove dionice od poljoprivrednog zemljišta budu prioritetne. U roku od oko 5 godina Vlada Brčko distrikta BiH bi jamčila isplatu dividendi. Bilo bi potrebno provesti ovu vrstu istraživanja u kojem bi se utvrdile sklonosti kako vlasnika zemljišta tako i prehrambene industrije. To bi bila osnova mogućeg normativnog (zakonskog) reguliranja.

Treba sukladno Zakonu o koncesijama u zdravoj i ravnopravnoj konkurenciji izvršiti odabir najboljih korisnika poljoprivrednih zemljišnih površina, ali se u tom postupku mora voditi računa da ne dođe do usitnjavanja posjeda. Usitnjenost posjeda uveliko otežava postizanje rentabilnosti u poljoprivrednoj proizvodnji.

Potrebno je voditi računa o manjim i srednjim posjednicima zainteresiranim za uporabu određenih površina poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Brčko distrikta BiH, te im u postupku dodjele koncesije putem samoinicijativne ponude omogućiti uporabu.

Kvalitetno urađena predstudija ili studija ekonomske opravdanosti uporabe poljoprivrednog zemljišta, treba biti osnova za dodjelu.

Predmetom zakupa može biti poljoprivredno zemljište isključivo u svrhu biljne i životinjske proizvodnje sukladno Zakonu o poljoprivrednom zemljištu Brčko distrikta BiH.

Predmetom koncesije **može biti uporaba poljoprivrednog zemljišta** ukoliko je poljoprivredna proizvodnja u funkciji prerađivačkih kapaciteta i obavljanja poljoprivredne djelatnosti od općeg interesa za Brčko distrikt BiH (razvitak infrastrukture, zapošljavanje stanovništva i uvezivanje primarne poljoprivredne proizvodnje i prerađivačke djelatnosti) i ako koncesionar iskaže interes da izvrši

razminiranje zapuštenog poljoprivrednog zemljišta koje će služiti isključivo za primarnu poljoprivrednu proizvodnju (biljna i stočarska proizvodnja).

Prioriteti u ovoj oblasti su:

1. Dodjela poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Distrikta na uporabu u svrhu povećanja veličine obiteljskih gospodarstava s komercijalnom proizvodnjom uz istodobno sprječavanje daljnjeg usitnjavanja posjeda;
2. Dodjela poljoprivrednog zemljišta na koncesiju na kojem je potrebno izvršiti razminiranje, navodnjavanje i melioraciju;
3. dodjeljivanje poljoprivrednog zemljišta onim subjektima koji će ga rabiti sukladno s propisanim standardima u svrhu optimalnog i potpunog iskorištavanja poljoprivrednog zemljišta za ratarsku, stočarsku i voćarsko-vinogradarsku proizvodnju, što je i nužno u koncesijskom postupku.

Trenutačno se ovim dijelom javne imovine raspolaže davanjem u zakup, dok bi dodjeljivanje koncesije na istom značajno unaprijedilo poljoprivredu u Brčko distriktu BiH.

1.10. TURIZAM

Turizam u Brčko distriktu BiH ima prirodne i antropogene pretpostavke za razvitak, koje na odgovarajući način treba iskoristiti i usmjeriti u pravcu ostvarivanja finansijskih učinaka. Turizam kao gospodarska grana na visokom je mjestu (što se tiče finansijskih aspekata u širem smislu) sa stalnom tendencijom rasta. Gospodarstvo koje se nalazi u problemima vlasničke transformacije ostavlja širok prostor za snažan razvitak i ekspanziju turizma, koji bi se zasnivao na vlastitim komparativnim prednostima, tuzemnim resursima, tržišnoj osnovi, uključivanju u međunarodnu podjelu rada, s otvaranjem većeg broja novih radnih mjesta. Brža revitalizacija postojećih i izgradnja novih kapaciteta i pratećih sadržaja bi se ostvarila kroz koncesijska ulaganja tuzemnih i stranih investitora, što bi stvorilo povoljnu opću klimu i povećalo konkurentsku sposobnost na inozemnom tržištu.

Na temelju općih i posebnih ciljeva te postojećih prirodnih i drugih turističkih potencijala profilirali bi se sljedeći vidovi turizma: *Turizam na vodama* (Relativno čista rijeka Sava bogata ribom, atraktivno prirodno pejzažno okruženje, ali s nedovoljno izgrađenim smještajnim kapacitetima, realna su šansa za razvitak turizma na vodama, pod kojim se podrazumijeva lov, ribolov, šport, kajak, kanu itd. Ovaj vid turizma osobito je atraktivan za strance i privlači pozornost značajnih stranih investicija u mnogim zemljama sličnih potencijala.). Za razvitak *tranzitnog turizma* potrebno je osuvremeniti cestovnu mrežu, granični prijelaz i uslužne sadržaje s ciljem zadovoljenja potreba turista i putnika (smještajni, ugostiteljski i drugi kapaciteti za odmor putnika, koji mogu biti stavljeni u funkciju tranzitnog turizma). Da bi turizam, kao gospodarska grana, dostigao željenu razinu kvaliteta i usluga potrebno je dograditi i renovirati, odnosno izgraditi nove smještajne kapacitete, turističke sadržaje kvalitetnije povezati suvremenom prometnom infrastrukturom, povezati različite

vidove turizma, kompletirati turističku ponudu, stvoriti široki prostor za djelovanje potencijalnih investitora na polju koncesija.

Potencijalna mogućnost postojanja termalnih i termomineralnih voda kao i klimatske mogućnosti Majevice i njezinih sela (Štrepci, Zovik) otvorili bi mogućnost zainteresiranosti za izgradnju smještajnih kapaciteta, razvitka zdravstvene službe za posebne vidove *zdravstvenog turizma*, turističkom infrastrukturom, stručnim kadrovima što sveukupno čini izvrsne preduvjete za razvitak inozemnog turizma i strana ulaganja.

Sava je iznimno prirodno bogatstvo koja svojim potencijalom pruža mogućnost unapređenja razvojnih funkcija Distrikta u cjelini i čini osnovnu pretpostavku za poboljšanja ukupne kvalitete života u gradu, a među njima je i razvojna komponenta turizma (*riječni i motonautički turizam*).

Mogućnosti razvitka su turističke, rekreativne i športske funkcije koje bi mogle da, pored stanovnika grada, privuku i značajan broj posjetitelja, što se može realizirati ukoliko se na što bolji način osigura pristup ovim lokacijama, kao što su izgradnje pristupnih cesta, pješačkih staza i dr. Duga i lako dostupna pješačka, biciklistička staza sa športskim i turističkim sadržajima mogla bi uveliko izmijeniti sliku grada i snažno doprinijeti njegovom razvitku.

Izgradnjom vještačkih jezera, odgovarajućih nasipa i uređenjem korita rijeka omogućena je uporaba obala rijeka i jezera u druge svrhe: izgradnja plaža i kupališta, terena za šport i rekreaciju, turističko-gospodarskih objekata i drugih sadržaja. Bitno je napomenuti veliki broj izgrađenih plovnih ugostiteljskih objekata uz obalu rijeka stalnog ili privremenog karaktera. Ova oblast daje velike mogućnosti i u pogledu gospodarsko-turističke funkcije i razvitka športske rekreacije, sadržajno je bogata, te se istoj u idućem razdoblju, mora posvetiti dužna pozornost, a osobito u normativno-pravnom pogledu.

Obalno zemljište rijeka je najčešće u vlasništvu Brčko distrikta BiH i vrlo često je predmet bespravnog zauzimanja i uporabe, te kao takav u budućem vremenu mora dobiti puni značaj u sklopu integralnog upravljanja vodama.

Koncesija se nameće kao najučinkovitije rješenje pitanja uređenja ili uporabe korita, obala rijeka i jezera, čime bi se ostvarili značajni pozitivni učinci u poljoprivredi, turizmu, ugostiteljstvu, športu, zaštiti životnog prostora.

Lovni i ribolovni turizam bi se također mogao dodatno razvijati uz pomoć potencijalnih investitora na polju koncesija (Rasprostranjenost životinjskog lovnog fonda u okolini Brčkog kao i nekada afirmirana *Fazanerija* omogućavaju razvitak lovnog turizma dok bogatstvo ribljeg fonda rijeke Save treba iskoristiti u svrhu ribolovnog turizma).

Također i ostali vidovi turizma koji su potencijalno mogući u Brčko distriktu BiH mogu biti predmet koncesija (poslovni, seoski i dr.).

Prostori i objekti prirodnog i građevinskog naslijeđa

Prostori i objekti prirodnog naslijeđa stavljeni su pod zaštitu države, jer su iznimni, rijetki ili prorijeđeni na širem prostoru i kao takvi su od posebnog značaja za znanost, kulturu, rekreaciju i turizam. Takvi su: pećine, kraška vrela, predjeli prašumskih oblika ili iznimno vrijedni i estetski oblikovani pejzaži, objekti na kojima se može pratiti evolucija zemljine kore i živog svijeta, kao što su karakteristični geološki profili ili

reliktne i endemične biljne i životinjske vrste. Tu spadaju i neobični oblici i pojave prirode, kao što su iznimni oblici i dimenzije stijena, krečnjački prozorci i mostovi i sl.

- Prirodno naslijeđe i životna sredina

Na teritoriju Brčko distrikta BiH prepoznatljive su različite naturalističke i prirodne vrijednosti, kojima odgovaraju različiti stupnjevi zaštite i uporabe ovisno o razini integriteta i specifičnim karakteristikama svakog dijela.

Generalno, kategorije prirodnog naslijeđa se mogu definirati kao:

- dijelovi neoštećeni s prirodnog aspekta ili netaknuti divlji predjeli koje bi trebalo potpuno zaštititi ili za koje bi se trebao propisati održivi razvitak prirodnog ekosustava;

- dijelovi posebno vrijedni sa stajališta životne sredine koje je potrebno zaštititi i vrednovati ili posebne prirodne ljepote koje je potrebno sačuvati i rabiti za rekreativne namjene stanovništva;

- dijelovi na kojima se nalaze posebni primjerci flore ili faune ili habitati posebnih vrsta ili kojima prijeti izumiranje pa se zato moraju zaštititi i čuvati.

Najvrjednija prirodna područja znatnije veličine su područje Posavine, karakteristično zbog brojnih prirodnih ljepota i područje Majevice u južnom dijelu Distrikta. Važnost tih dijelova ne daje se samo u funkciji zaštite životne sredine, već i za društvenu uporabu i za rekreaciju. Postoje i druge zone obilježene elementima prirodnih i naturalističkih ljepota i vrijednosti koje bi mogle biti predmet koncesije:

1. Prirodne ljepote na sljedećim područjima:

- Obala Save,
- Zona Ficibajer,
- Zona Maoča (Islamovac),
- Zona ispod Bosanske Bijele.

2. Šume u blizini:

- Šatorovića,
- Maoče,
- Rašljanske rijeke,
- Brčkog.

3. Vidikovci:

- Gornji Hrgovi (iznad Tinje blizu Bosanske Bijele),
- Bandera u Rašljanima.

4. Prirodni spomenici:

- Hidrološki spomenik "Stara voda" u Ražljevu,
- Izvor "Kaluđerovac" u Bosanskoj Bijeloj,
- Geomorfološki spomenik "Mračna pećina" u Bosanskoj Bijeloj,
- Geomorfološki spomenici u Brezovom Polju, Bukviku, Maoči, Brki i Bosanskoj Bijeloj.

Predjeli na granicama Panonske nizine bogate su geotermalnim vodama za koje je potrebno izvršiti odgovarajuće analize eventualnih nalazišta i iskorištavanja. Dubokim

bušotinama pronađene su termalne vode i termomineralne vode (Vitanovići i Posavina) na različitim dubinama i različite temperature.

- Parkovi i prirodna bogatstva

Parkovi i prirodna bogatstva Brčko distrikta BiH su od posebne važnosti zbog prirodnih ljepota i životne sredine, u okviru kojih se stroga zaštita površinskih i dubinskih slojeva tla, voda, flore i faune kombinira sa aktivnostima znanstvene promocije i izletničkog turizma, koje moraju biti prikladno regulirane.

Najvažniji postojeći parkovi i prirodna bogatstva u Brčko distriktu BiH, planina Majeвица s pripadajućim ili drugim destinacijama, koji bi mogli biti predmet koncesije su:

- a) Šuma Šatorović;
- b) Šuma u Maoči i Rašljanska rijeka;
- c) Lovište Međutinjama i Fazanerija;
- d) Petkovača;
- e) Islamovac, Gornja Skakava, Ražljevo;
- f) Zovik i Štrepci;
- g) Bijela;
- h) Brezovo Polje;
- i) Dubrave;
- j) Rašljani.

- Kulturno naslijeđe

Iako se na prostoru Brčko distrikta BiH ne nalaze mnogi spomenici i dobra povijesno-kulturne vrijednosti, postoji više elemenata koji karakteriziraju prostor i daju mu specifičan identitet, bez obzira na razne utjecaje, kojih je bilo.

Pojedinačni objekti spomeničkih vrijednosti i spomen-obilježja koja bi mogla biti predmet koncesije su:

1. "Kula" Hak-bega Dinića (Gradaščevića) Bosanska Bijela
2. Zgrada u ulici Islahijet 8 Brčko-Kolobara
3. Zgrada "Prva pošta" na uglu ulica Islahijet 9 i Danila Kiša Brčko-Kolobara
4. Zgrada "Oslobođenje" na uglu Trga mladih i ulice Dr. Abdulaha Bukvice Brčko-Centar
5. Zgrada do zgrade "Oslobođenja" na Trgu mladih, prema Konačkom brdu Brčko-Centar
6. Zgrada na uglu Trga mladih i ulice Laze Kostića Brčko-Centar
7. Zgrada na uglu ulica Bosne Srebrene i Laze Kostića Brčko-Centar
8. Zgrada na Trgu mladih, između zgrade u kojoj je danas Zagrebačka banka i zgrade na uglu Trga mladih i ulice Laze Kostića Brčko-Centar
9. Zgrada na Trgu Pere Marjana 5 Brčko-Kolobara
10. Zgrada na Trgu Pere Marjana 7 Brčko-Kolobara
11. Zgrada do zgrade "Oslobođenja" u ulici Dr. Abdulaha Bukvice 2 Brčko-Centar
12. Zgrada „Prve pošte“ u Brčkom, između ulice Islahijet i Danila Kiša Brčko-Centar

Suvremeni koncept zaštite prostora i objekata prirodnog naslijeđa podrazumijeva ne samo pasivnu zaštitu prirodnih rijetkosti, nego se zasniva i na aktivnoj zaštiti, uporabi i unapređivanju prirodne sredine. To podrazumijeva primjenu koncepta usklađenog i racionalno organiziranog razvitka uz koncesijska ulaganja tuzemnih i stranih investitora. Sve ovo bi omogućilo da se ostvari višefunkcionalnost namjene zaštićenih objekata ili prirodnih dobara, što ponajprije podrazumijeva sve vidove turizma, znanstvene, kulturne i odgojno-obrazovne namjene.

Prostore i objekte građevinskog naslijeđa je, s obzirom na njihovu vrijednost i posebnost, nužno na odgovarajući način tretirati u svim razvojnim planovima, ne samo zbog njihovog fizičkog očuvanja nego i zbog njihovog značaja i uloge kao stimulativnog razvojnog čimbenika. To se u prvom redu odnosi na sve vidove turizma, znanost, kulturu, odgoj i obrazovanje.

Izvođenje žurnih konzervatorsko-restauratorskih i istraživačkih intervencija preko organiziranih i osposobljenih stručnih službi od velikog je značaja u sustavu zaštite prostora i objekata građevinskog naslijeđa. Zaštita sama po sebi ne podrazumijeva pasivnu zaštitu nego i aktivnu zaštitu, uporabu i unapređivanje kvalitete i stanja u kome se nalaze navedeni kulturni spomenici. To podrazumijeva primjenu koncepcije, po kojoj prostor i objekti građevinskog naslijeđa, odnosno kulturno dobro, prelazi u ekonomsko dobro. Ovaj koncept bi omogućio da se ostvari višefunkcionalnost namjene u smislu organiziranja raznih vidova turizma i rekreacije, razvitka znanosti, kulture i osigura priljev značajnih materijalnih sredstava kroz strogo kontrolirani udio kapitala iz koncesijskih ulaganja.

Prioriteti za dodjelu koncesije u ovoj oblasti su:

1. Izgradnja poslovno-turističkih objekata pogodnih za koncesiju koji će omogućiti poboljšanje turističke ponude Brčko distrikta BiH;
2. Izgradnja športsko-turističke infrastrukture kojom bi se u prvom redu dopunila turistička ponuda Brčko distrikta BiH, a zatim i zadovoljile potrebe građana za športskom rekreacijom;
3. Izgradnja adekvatnih smještajnih kapaciteta namijenjenih ruralnom turizmu;
4. Za turizam od posebnog interesa, izgradnja ribnjaka, lovišta, planinarskih staza, uređenje prirodnih cjelina sa aspekta turističkog aktiviranja i zaštite prirode kao što je Fazanerija, Petkovača i dr.

1.11. OPĆA NAČELA POLITIKE DODJELE KONCESIJA

Prilikom dodjele koncesija u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine primjenjivat će se sljedeća opća načela:

1. Transparentnost i nediskriminacija sudionika u postupku, sukladno Zakonu o koncesijama Brčko distrikta BiH;
2. Optimalna uporaba prirodnih resursa, dobara u općoj uporabi i infrastrukturnih objekata uz primjenu najviših međunarodnih standarda za upravljanje tim resursima, s tim da se:

- koncesioniranjem ostvare najpovoljniji financijski i ekonomski učinci za Brčko distrikt Bosne i Hercegovine,
- zadovolje parametri održivog razvitka,
- ostvari izravna ili neizravna ekonomska korist za Brčko distrikt BiH;

3. Postavljanje pravnih okvira za postojeće korisnike koncesijskih dobara - pravne osobe, definirana Zakonom o koncesijama Brčko distrikta BiH, koje u svojoj djelatnosti rabe prirodna bogatstva, dobra u općoj uporabi ili obavljaju djelatnost od općeg interesa sukladno Zakonu o koncesijama;

4. Dodjela po BOT modelu koncesija za infrastrukturne i druge značajne oblasti koji podrazumijeva izgradnju, rekonstrukciju i financiranje kompletnog objekta, uređaja ili postrojenja, njegovu uporabu i predaju Brčko distriktu BiH nakon isteka ugovorenog roka. Osim BOT modela u financiranju projekata koji zahtijevaju dugo razdoblje povrata sredstava i velike rizike u predviđanjima, mogu se rabiti i kombinirana financiranja, tzv. javno-privatno partnerstvo (PPP - Public Private Partnership) koje podrazumijeva zajedničko ulaganje i zajednički rizik javnog sektora i privatnog kapitala;

5. Svaki koncesijski projekt koji se odobrava mora imati urađenu studiju ekonomske opravdanosti. Studija podrazumijeva projekt o stupnju tehničko-tehnološke, pravne i ekonomske opravdanosti koncesije, ispitivanje prirodnih uvjeta, urbanističko-tehničke mogućnosti i ograničenja, dozvole, odobrenja, suglasnosti, utjecaj djelatnosti na život i zdravlje ljudi, te procjene rizika koncesijskog projekta. Studija treba pokazati da je koncesijski projekt samoodrživ, da donosi dobit za Brčko distrikt BiH, da se uklapa u ciljeve utvrđene ovim dokumentom, te kako utječe na pružanje usluga korisnicima i naknade koje se naplaćuju od njih;

6. Davanje prioriteta dodjeli koncesije u onim oblastima koje će:

- doprinijeti zadovoljenju javnih potreba u određenoj oblasti ili sredini,
- povećati i stimulirati izvoz i smanjiti vanjskotrgovinski deficit,
- angažirati tuzemne resurse i radnu snagu,
- poticati razvitak nerazvijenih i siromašnih područja,
- aktivirati prerađivačke kapacitete rabeći prirodne resurse Brčko distrikta BiH;

7. Pružanje potpore koncesijskim projektima koja se ogleda u:

- političkoj i administrativnoj potpori,
- potpori kroz carinske i porezne olakšice sukladno zakonima,
- potpori u reguliranju imovinskopravnih odnosa,
- snošenju zajedničkih nepredviđenih rizika,
- drugim oblicima potpore u ovisnosti od zahtjeva koncesijskog projekta;

8. Zaštita od negativnih utjecaja koncesijskih projekata na životni okoliš osigurat će se izradom posebne studije koja će u svakom konkretnom slučaju dati odgovor na ove utjecaje i mjere za njihovo svođenje u propisane okvire;

9. Davanje koncesija bit će u funkciji jačanja konkurencije na tržištu uz sprječavanje monopolskog položaja koncesionara u određenim sektorima gospodarenja;

10. Koncesijska naknada i način njezinog određivanja predmet je ugovora o koncesiji, a na temelju utvrđenih principa i metoda izračunavanja sadržanih u javnom pozivu. Ugovorom se utvrđuje visina, način i rokovi plaćanja koncesijske naknade, a kriteriji za određivanje koncesijske naknade su vrsta, kvaliteta, odnosno kategorija, količina, namjena i tržišna cijena dobra od općeg interesa. Za obavljanje određenih djelatnosti, kriteriji se utvrđuju prema tržišnim uvjetima poslovanja, roku trajanja koncesije, rizicima i očekivanoj dobiti;
11. Procjena i utvrđivanje javnog interesa obuhvaća ekonomsku, političku, sociološku i opću opravdanost davanja koncesije i vezana je za pojam javnog dobra;
12. Zaštita dobara koja nisu predmet koncesije i arheoloških predmeta koje koncesionar pronađe tijekom radova na koncesijskom području bit će definirana odredbama ugovora, a na temelju pozitivnih zakonskih propisa;
13. Način i rok primopredaje objekata nakon isteka ugovora definiraju se ugovorom, uz obveze koncesionara da te objekte, uređaje i postrojenja preda u stanju u kojem je moguća njihova nesmetana uporaba i funkcioniranje;
14. Nadzor, provjeru i praćenje cjelokupnog rada koncesionara tijekom trajanja koncesijskog ugovora obavljat će Ured za upravljanje javnom imovinom Brčko distrikta BiH;
15. Ugovor o koncesiji se evidentira u Jedinostvenom registru svih odobrenih koncesijskih ugovora kod Ureda za upravljanje javnom imovinom Brčko distrikta BiH, a svaki ugovor se dostavlja i Direkciji za financije Brčko distrikta BiH;
16. Obveza izvješćivanja Vlade i Skupštine Brčko distrikta BiH najmanje jednom godišnje o tijeku realizacije koncesije.

Broj: 01-02-360/11-1
Brčko, 23. veljače 2011. godine

PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE BRČKO DISTRIKTA BiH

Esad Atić